

Iránymutatások

azon körülmények alkalmazásáról, amelyek esetén egy központi szerződő felet úgy tekintenek, hogy fizetéseképtelen, vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válik (a központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet 22. cikkének (6) bekezdése)

Tartalomjegyzék

I.	Az iránymutatások hatálya	4
II.	Jogszabályi hivatkozások és rövidítések	5
III.	Cél	7
IV.	Megfelelési és beszámolási kötelezettségek	8
	Az iránymutatások jogállása	8
	Beszámolási követelmények.....	8
V.	Iránymutatások.....	9
	1. iránymutatás: Annak meghatározására szolgáló objektív tényezők, hogy egy központi szerződő fél fizetéseképtelen, vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válik	10
	2. iránymutatás: Átfogó elemzés	10
	3. iránymutatás: A központi szerződő fél helyreállítási intézkedéseinek rendelkezésre állása és megfelelősége – a központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet 22. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerinti meghatározás.....	12
	4. iránymutatás: A központi szerződő fél rendelkezésére álló előfinanszírozott és lekötött pénzügyi források – a központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet 22. cikke (3) bekezdésének a) és d) pontja szerinti meghatározás.....	13
	5. iránymutatás: A központi szerződő fél rendelkezésére álló likvid eszközök és likviditási megállapodások – a központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet 22. cikke (3) bekezdésének a) és d) pontja szerinti meghatározás	14
	6. iránymutatás: A központi szerződő fél működési kapacitása – a központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet 22. cikke (3) bekezdésének b) pontja szerinti meghatározás.....	15
	7. iránymutatás: A működési engedély fenntartásához szükséges egyéb követelmények meghatározása – a központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet 22. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerinti meghatározás	16
	8. iránymutatás: Az illetékes hatóság által rendelkezésre bocsátott információk.....	18
	9. iránymutatás: A szanálási hatóság által rendelkezésre bocsátott információk.....	19

I. Az iránymutatások hatálya

Személyi hatály

Ezen iránymutatások az EMIR 22. cikkében meghatározott illetékes hatóságokra, valamint a központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet 2. cikkének 3. pontjában meghatározott szanálási hatóságokra alkalmazandók azokban az esetekben, amikor megállapítják, hogy egy központi szerződő fél fizetéseképtelen vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válik-e.

Tárgyi hatály

Az 1–7. iránymutatás a központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet 22. cikkének (3) bekezdésével összefüggésben alkalmazandó. A 8. és a 9. iránymutatás a központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet 22. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összefüggésben alkalmazandó.

Időbeli hatály

Ezen iránymutatások az ESMA honlapján az Európai Unió valamennyi hivatalos nyelvén történő közzétételük napjától számított két hónap elteltével alkalmazandók.

II. Jogszabályi hivatkozások és rövidítések

Ezen iránymutatások alkalmazásában „az illetékes hatóság és/vagy a szanálási hatóság” helyett az „érintett hatóságok” kifejezést kell használni.

Jogszabályi hivatkozások

153/2013/EU szabályozástechnikai standard	A Bizottság 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2012. december 19.) a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a központi szerződő felekre vonatkozó követelményekről szóló szabályozási technikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről ¹
2014/59/EU irányelv	Az Európai Parlament és a Tanács 2014/59/EU irányelve (2014. május 15.) a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról.
A központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet	Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/23 rendelete (2020. december 16.) a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerről, továbbá az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 806/2014/EU és az (EU) 2015/2365 rendelet, valamint a 2002/47/EK, a 2004/25/EK, a 2007/36/EK, a 2014/59/EU és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról ²
Az Európai Bankhatóság fizetéseképtelen, vagy valószínűleg fizetéseképtelenné váló intézményekre vonatkozó iránymutatásai	Iránymutatások azon különböző körülmények értelmezéséről, amelyek esetében egy intézményt úgy tekintenek, hogy fizetéseképtelen, vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válik a 2014/59/EU irányelv 32. cikkének (6) bekezdése értelmében

¹ HL L 52., 2013.2.23., 41. o.

² HL L 22., 2021.1.22., 1–102. o.

EMIR Az Európai Parlament és a Tanács 648/2012/EU rendelete (2012. július 4.) a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról³

ESMA-rendelet Az Európai Parlament és a Tanács 1095/2010/EU (2010. november 24.) rendelete az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapír-piaci Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről⁴

Rövidítések

<i>CCP</i>	Központi szerződő fél
<i>ESMA</i>	Európai Értékpapírpiaci Hatóság
<i>EU</i>	Európai Unió
<i>PFER</i>	Pénzügyi Felügyeletek Európai Rendszere

³ HL L 201., 2012.7.27., 1. o.

⁴ HL L 331., 2010.12.15., 84. o.

III. Cél

- a) Ezen iránymutatások a központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet 22. cikkének (6) bekezdésén alapulnak, a 8. és a 9. iránymutatás kivételével, amelyek az ESMA-rendelet 16. cikkének (1) bekezdésén alapulnak. Ezen iránymutatások célja a felügyeleti és szanálási gyakorlatok konvergenciájának előmozdítása azon körülmények alkalmazása tekintetében, amelyek esetén egy központi szerződő felet úgy tekintenek, hogy fizetéseképtelen, vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válik.
- b) Ezen iránymutatások egyértelművé teszik azokat a különböző körülményeket, amelyek esetén egy központi szerződő felet úgy tekintenek, hogy fizetéseképtelen, vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válik, ami a központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet 22. cikkének (1) bekezdésében a szanálási intézkedés kezdeményezéséhez meghatározott három kumulatív feltétel egyike. Az iránymutatások különösen a felügyeleti és szanálási gyakorlatok konvergenciáját kívánják előmozdítani abban a tekintetben, hogy hogyan és mikor kell a szanálást kezdeményezni azon körülmények tekintetében, amelyek esetén egy központi szerződő felet úgy tekintenek, hogy fizetéseképtelen, vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válik. A jelen iránymutatások e célból olyan objektív tényezőket határoznak meg, amelyeknek – a központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet 22. cikkének (3) bekezdésében megállapított körülményeknek megfelelően – alá kell támasztaniuk annak megállapítását, hogy egy központi szerződő fél fizetéseképtelen, vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válik.
- c) Tekintettel arra, hogy iránymutatásra van szükség az illetékes hatóság és a szanálási hatóság között annak megállapítása céljából folytatott konzultációhoz és információcseréhez, hogy egy központi szerződő fél fizetéseképtelen vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válik-e, a végleges iránymutatások hatálya kiterjedtebb, mint a központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet 22. cikkének (6) bekezdésében meghatározott hatály. Az Európai Értékpapírpiaci Hatóság (ESMA) ezért úgy határozott, hogy az ESMA-rendelet 16. cikke (1) bekezdésének megfelelően kiadja a 8. és 9. iránymutatást, amely rendelettel összhangban az ESMA iránymutatásokat bocsáthat ki a Pénzügyi Felügyeleték Európai Rendszerének (PFER) keretében következetes, hatékony és eredményes felügyeleti gyakorlatok létrehozása, és az uniós jog közös, egységes és következetes alkalmazásának biztosítása céljából.

IV. Megfelelési és beszámolási kötelezettségek

Az iránymutatások jogállása

- d) Az ESMA-rendelet 16. cikkének (3) bekezdése szerint az illetékes hatóságoknak és a szanálási hatóságoknak minden erőfeszítést meg kell tenniük annak érdekében, hogy megfeleljenek ezen iránymutatásoknak.
- e) A jelen iránymutatások hatálya alá tartozó illetékes hatóságoknak és szanálási hatóságoknak – a megfelelés érdekében – be kell építeniük az iránymutatásokat nemzeti jogi és/vagy felügyeleti keretrendszerükbe.

Beszámolási követelmények

- f) A jelen iránymutatások hatálya alá tartozó illetékes hatóságok és szanálási hatóságok ezen iránymutatásoknak az ESMA honlapján, az Unió valamennyi hivatalos nyelvén történő közzétételétől számított két hónapon belül kötelesek értesíteni az ESMA-t arról, hogy i. megfelelnek, ii. nem felelnek meg, de szándékukban áll megfelelni, vagy iii. nem felelnek meg és nem áll szándékukban megfelelni az iránymutatásoknak.
- g) Meg nem felelés esetén az illetékes hatóságok és a szanálási hatóságok – az iránymutatásoknak az ESMA honlapján, az Unió valamennyi hivatalos nyelvén történő közzétételétől számított két hónapon belül – a meg nem felelés okairól is kötelesek értesíteni az ESMA-t.
- h) Az értesítésekhez használandó űrlap az ESMA honlapján található. A kitöltött űrlapot az ESMA részére kell továbbítani.

V. Iránymutatások

Az 1–2. iránymutatás azokat az általános megfontolásokat tartalmazza, amelyeket annak meghatározása során kell alkalmazni, hogy egy központi szerződő fél a 3–7. iránymutatásban foglaltak szerint úgy tekintendő, hogy fizetéképtelen, vagy valószínűleg fizetéképtelenné válik.

A 3. iránymutatás a központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet 22. cikke (3) bekezdése c) pontjának alkalmazásához szolgál útmutatással annak meghatározása során, hogy a központi szerződő fél nem képes vagy valószínűleg nem képes helyreállítani életképességét a helyreállítási intézkedések végrehajtása révén.

A 4. és az 5. iránymutatás a központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet 22. cikke (3) bekezdése a) és d) pontjának alkalmazásához szolgál útmutatással. Ezek azonban a központi szerződő fél pénzügyi eszközeinek különböző típusaira vonatkoznak. A 4. iránymutatás a központi szerződő félnél rendelkezésre álló pénzügyi források állománya alapján értékelendő objektív tényezőket sorolja fel. Az 5. iránymutatás a központi szerződő fél likviditási kockázati profilját és a központi szerződő fél rendelkezésére álló likvid eszközök szintjét befolyásoló likvid eszközök prognosztizált áramlásaira helyezi a hangsúlyt.

A 6. iránymutatás a központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet 22. cikke (3) bekezdése b) pontjának alkalmazásához szolgál útmutatással annak meghatározása során, hogy a központi szerződő fél nem képes vagy valószínűleg nem képes ellátni valamely kritikus funkcióját.

A 7. iránymutatás a központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet 22. cikke (3) bekezdése a) pontjának alkalmazásához szolgál útmutatással annak meghatározásakor, hogy a központi szerződő fél megszegi vagy valószínűleg megszegi az engedélyezési követelményeket oly módon, ami indokolja engedélyének az EMIR 20. cikke szerinti visszavonását.

Az illetékes hatóságnak és a szanálási hatóságnak a 8. és 9. iránymutatás alkalmazásával kell segítenie egymást annak érdekében, hogy előmozdítsák az időben történő információáramlást annak meghatározásához, hogy egy központi szerződő fél fizetéképtelen vagy valószínűleg fizetéképtelenné válik-e. Ezért a 8. és 9. iránymutatás egyértelművé teszi, hogy az illetékes hatóság és a szanálási hatóság információt közöl és cserél egymással annak megállapítása során, hogy egy központi szerződő fél fizetéképtelen vagy valószínűleg fizetéképtelenné válik-e.

1. iránymutatás: Annak meghatározására szolgáló objektív tényezők, hogy egy központi szerződő fél fizetéseképtelen, vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válik

Az 1. iránymutatás általános útmutatással szolgál azokkal a megfontolásokkal kapcsolatban, amelyeket az érintett hatóságnak értékelnie kell annak megállapítása során, hogy a 3–7. iránymutatás szerint egy központi szerződő fél fizetéseképtelen vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válik.

1. iránymutatás

Annak megállapítása céljából, hogy egy központi szerződő fél fizetéseképtelen vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válik, az érintett hatóságoknak – a központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet 22. cikke (3) bekezdésének a)–e) pontjában foglalt körülményeknek megfelelően – értékelniük kell az alábbi területek mindegyikével kapcsolatban rendelkezésre álló objektív tényezőket, amelyek alkalmazását a jelen iránymutatások részletesebben meghatározzák:

- a) a központi szerződő fél azon képessége, hogy a helyreállítási eszközeinek érvényesítése révén helyreállítsa életképességét;
- b) a központi szerződő fél számára még rendelkezésre álló előfinanszírozott és lekötött pénzügyi források;
- c) a központi szerződő fél számára még rendelkezésre álló likvid eszközök és likviditási megállapodások;
- d) a központi szerződő fél működési kapacitása; valamint
- e) a működési engedély fenntartásának feltételét képező egyéb követelmények

2. iránymutatás: Átfogó elemzés

A 2. iránymutatás útmutatással szolgál azokkal a megfontolásokkal kapcsolatban, amelyeket az érintett hatóságnak értékelnie kell annak megállapítása során, hogy a 3–7. iránymutatás szerint egy központi szerződő fél fizetéseképtelen vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válik.

2. iránymutatás

Az érintett hatóságoknak a jelen iránymutatásokban felsorolt minőségi és mennyiségi vonatkozású objektív tényezők átfogó értékelése alapján kell eldönteniük, hogy a központi szerződő fél fizetéképtelen vagy valószínűleg fizetéképtelenné válik-e, figyelembe véve az adott időpontban rendelkezésre álló összes körülményt és információt, a központi szerződő fél szempontjából releváns mértékben.

Azt, hogy egy központi szerződő fél fizetéképtelen vagy valószínűleg fizetéképtelenné válik, továbbra is szakértői megítélés alapján kell megállapítani, és az nem vezethető le automatikusan pusztán egyetlen objektív tényezőtől.

A jelen iránymutatásokban felsorolt objektív tényezők ezenfelül nem akadályozzák meg az érintett hatóságokat abban, hogy figyelembe vegyenek arra utaló egyéb megfontolásokat, hogy egy központi szerződő fél fizetéképtelen vagy valószínűleg fizetéképtelenné válik.

A központi szerződő fél fizetéképtelenségéhez vezető tipikus körülmények többek között a következők:

- a) a központi szerződő fél nem képes kezelni egy vagy több klíringtag nemteljesítését (azaz nemteljesítési események);
- b) a központi szerződő fél nem képes kezelni a számára kezelhetetlen veszteségeket okozó nemteljesítésen kívüli eseményt. Számptalan esemény vezethet nemteljesítésen kívüli veszteségekhez (azaz nemteljesítésen kívüli eseményekhez), például az alábbiakkal összefüggésben:
 - i) egy vagy több, nem klíringtagnak minősülő szerződő fél, például likviditásszolgáltatók, elszámoló bankok vagy platformok, letétkezelők, befektetési ügynökök, kiemelt bankok vagy szolgáltatók fizetéképtelensége vagy az azokhoz való hozzáférés elvesztése;
 - j) letétkezelői kockázat;
 - k) elszámolási kockázat;
 - l) befektetési kockázat;
 - m) működési kockázati események (pl. informatikai rendszerek meghibásodása, csalás, kibertámadások, letéti felhívások hibái, befektetési ügyletek téves könyvelése);
 - n) jogi kockázat.

Ezek az események külön-külön vagy egyszerre is bekövetkezhetnek, és a központi szerződő felek ezen események kezelésére rendelkezésre álló helyreállítási eszközei és erőforrásai eltérőek lehetnek.

3. iránymutatás: A központi szerződő fél helyreállítási intézkedéseinek rendelkezésre állása és megfelelősége – a központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet 22. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerinti meghatározás

3. iránymutatás

Annak meghatározásakor, hogy a központi szerződő fél nem képes vagy valószínűleg nem képes helyreállítani életképességét a helyreállítási intézkedéseinek végrehajtása révén, az érintett hatóságoknak többek között az alábbi objektív tényezőkre kell alapozniuk döntésüket:

- a) a központi szerződő fél által alkalmazott helyreállítási intézkedések, valamint azok sikeressége a központi szerződő fél pozíciói közötti egyensúly helyreállításához közelítése, pénzügyi helyzetének helyreállítása, a veszteségek kezelése vagy elosztása, illetve a likviditási hiányok fedezése terén;
- b) a központi szerződő fél számára még rendelkezésre álló helyreállítási intézkedések és azok foganatosítására való képessége, beleértve a központi szerződő fél erre vonatkozó hatáskörét és működési kapacitását;
- c) a központi bank által biztosított hitelezési eszközök rendelkezésre állása;
- d) a veszteségviselésre felkért érdekelt felek képessége valamennyi alábbi szempont figyelembevételével:
 - (i) a helyreállítási terv végrehajtása során költségek viselése vagy a likviditási hiányok fedezéséhez való hozzájárulás;
 - (ii) szerződéses kötelezettségeiknek megfelelően további részvétel a központi szerződő fél helyreállításában; valamint
 - (iii) ahhoz kapcsolódó esetleges pénzügyi stabilitási kockázatok, hogy ezek az érdekelt felek esetlegesen nem tudják viselni a veszteségeket és költségeket, amennyiben rendelkezésre áll erre vonatkozó információ.

Tekintettel arra, hogy ezt az értékelést piaci stresszhelyzetben, határidőn belül és az adott időpontban rendelkezésre álló információk alapján kell elvégezni, fontos, hogy az illetékes hatóság és a szanálási hatóság előzetesen értékelje ezeket a szempontokat, különösen a veszteségeket viselő érdekelt felek azonosításával, valamint az adott érdekelt felek hozzájárulási képességének értékeléséhez gyorsan alkalmazható küszöbértékek vagy egyéb mutatók, mint például a tőkemegfelelési mutatók és a likviditási helyzet megállapításával.

4. iránymutatás: A központi szerződő fél rendelkezésére álló előfinanszírozott és lekötött pénzügyi források – a központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet 22. cikke (3) bekezdésének a) és d) pontja szerinti meghatározás

4. iránymutatás

Annak meghatározásakor, hogy a központi szerződő fél nem képes vagy valószínűleg nem képes megfizetni az esedékessé váló tartozásait vagy egyéb kötelezettségeit, az érintett hatóságoknak értékelniük kell a központi szerződő fél rendelkezésére álló előfinanszírozott és lekötött pénzügyi forrásokat, és ezt az értékelést többek között az alábbi objektív tényezőkre kell alapozniuk:

- a) a központi szerződő fél számára a helyreállításhoz rendelkezésre álló előfinanszírozott és külön lekötött pénzügyi források összege, amennyiben azok megfelelnek a központi szerződő fél számára pénzügyi forrásokra vonatkozóan az EMIR 43. cikkével összhangban előírt és a 153/2013/EU szabályozástechnikai standard 35. cikkében részletesebben meghatározott követelményeknek;
- b) a központi szerződő fél képes-e szükség esetén az egyes biztosítékeszközosztályokat átváltani a kapcsolódó kötelezettségeinek teljesítéséhez vagy hozzájusson a birtokában lévő biztosíték értékéhez;
- c) a központi szerződő felet félként érintő jelentősebb peres ügyek vagy jogviták befolyásolhatják-e a központi szerződő fél pénzügyi helyzetét, akadályozva a központi szerződő fél tartozásainak kifizetésére való képességét és egyéb kötelezettségeinek teljesítését, valamint kritikus funkcióinak ellátását;
- d) a lekötött pénzügyi források tekintetében a lekötött összegek rendelkezésre bocsátásához hozzájáruló felek (például klíringtagok, anyavállalat, részvényesek vagy likviditásslátszolgáltatók) azon képessége, hogy a lekötött összegeket az általuk megállapított feltételekkel összhangban előírt határidőn belül ténylegesen átutalják a központi szerződő félnek;
- e) az előfinanszírozott pénzügyi forrásai (a központi szerződő fél saját hozzájárulásai és/vagy klíringtagjainak hozzájárulásai) tekintetében a központi szerződő fél azon képessége, hogy azokat észszerű határidőn belül

feltöltse olyan szintre, amely biztosíthatja a kritikus funkciók folyamatosságát, illetve azon képessége, hogy megfeleljen a szabályozási követelményeknek;

- f) amennyiben a központi szerződő félnél érvényesülő körülmények nemteljesítési eseményt vonnak maguk után, arra utaló jelek, hogy a központi szerződő fél csak olyan intézkedésekkel állíthatja helyre a pozíciói közötti egyensúlyt, amelyek a rendelkezésre álló előfinanszírozott és lekötött pénzügyi forrásait meghaladó forrásokat igényelnek;
- g) amennyiben a központi szerződő félnél érvényesülő körülmények nemteljesítési eseményt és/vagy nemteljesítésen kívüli eseményt vonnak maguk után, az előfinanszírozott és lekötött források elegendő volta a realizált és a várható veszteségek fedezéséhez és szükség esetén a központi szerződő fél feltőkésítéséhez; továbbá
- h) amennyiben a központi szerződő félnél érvényesülő körülmények nemteljesítésen kívüli eseményt vonnak maguk után, az a tény, hogy elegendő tőkével rendelkezik-e ahhoz, illetve a kötelezettségvállaló felek hajlandóak-e és képesek-e arra, hogy a veszteség bekövetkezését követően fedezzék a realizált és a várható veszteségeket, vagy feltőkésítsék a központi szerződő felet.

Az előfinanszírozott és lekötött pénzügyi források tekintetében értékelendő objektív tényezők a helyreállítási terv tartalmától függenek, amely az egyes központi szerződő felek esetében változhat.

5. iránymutatás: A központi szerződő fél rendelkezésére álló likvid eszközök és likviditási megállapodások – a központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet 22. cikke (3) bekezdésének a) és d) pontja szerinti meghatározás

5. iránymutatás

Az érintett hatóságoknak a központi szerződő fél működési szabályzatával összhangban és a vonatkozó piaci feltételek figyelembevételével meg kell határozniuk, hogy a központi szerződő fél valószínűleg minden érintett pénznemben teljesíti-e a kötelezettségeit azok esedékessé válásakor és/vagy igénybe tudja-e venni szokásos likviditási eszközeit.

Ennek az értékelésnek objektív tényezőkön kell alapulnia, ideértve többek között a központi szerződő fél rendelkezésére álló likvid eszközök kockázati profilját és a likvid eszközeit befolyásoló jelentős, kedvezőtlen fejleményeket, valamint azt, hogy a központi szerződő fél

megfelel-e az EMIR 44. cikkében meghatározott likviditási minimumkövetelményeknek, amint azt a 153/2013/EU szabályozástechnikai standard 32. cikke részletesebben kifejti.

Az érintett hatóságoknak adott esetben a következő objektív tényezőkre kell alapozniuk értékelésüket:

- a) a központi szerződő félnek járó kifizetésekből fakadó, prognosztizált szerződéses beáramlások, mind az elszámolt pozíciókkal, mind más üzleti tevékenységekkel összefüggésben;
- b) a központi szerződő fél által teljesítendő esedékes kifizetésekből fakadó, prognosztizált kiáramlások, beleértve a biztosítékkal fedezett és az elszámolási kötelezettségek visszavonását is;
- c) a központi szerződő fél rendelkezésére álló likvid eszközök, valamint a központi szerződő fél azon képessége, hogy a kötelezettségei teljesítéséhez szükséges módon az egyes eszközosztályok és pénznemek között átváltásokat végezzen;
- d) a központi szerződő fél rendelkezésére álló likviditási hitelkeretek vagy egyéb megállapodások, valamint e megállapodások megbízhatósága az érvényesülő piaci és gazdasági feltételek mellett.

A figyelembe veendő likviditási eszközök közé tartozhatnak például a devizamegállapodások és a teljes körű piaci hozzáférés (azaz az értékpapírok azonnali megvásárlásának és/vagy értékesítésének, illetve a repomegállapodások és a fordított repomegállapodások alkalmazására való képesség).

6. iránymutatás: A központi szerződő fél működési kapacitása – a központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet 22. cikke (3) bekezdésének b) pontja szerinti meghatározás

6. iránymutatás

Az érintett hatóságoknak a pénzügyi források és a likviditási megállapodások megsértése nélkül kell megállapítaniuk, hogy a központi szerződő fél nem képes vagy valószínűleg nem képes ellátni valamely kritikus funkcióját, és ennek érdekében értékelnie kell azokat a körülményeket és eseményeket, amelyek negatívan befolyásolhatják a központi szerződő fél kritikus funkcióinak további ellátásához szükséges működési kapacitását.

Az érintett hatóságnak ezt az értékelést többek között az alábbi objektív tényezőkre kell alapoznia:

- a) a központi szerződő fél jelentős és tartós működési korlátok miatt nem képes teljesíteni a klíringtagjaival szembeni kötelezettségeit, ideértve a biztosíték lehívását, átvételét vagy visszautalását, és/vagy nem képes helyreállítási intézkedéseket hozni;
- b) a központi szerződő fél nem képes valamely működési eseményt (például kibertámadást) követően helyreállítani tevékenységeit és időben kezelni a jelentős működési korlátokat;
- c) az elszámolásra benyújtott ügyletek vagy a klíringtagok számának jelentős csökkenése a központi szerződő fél iránti bizalom elvesztése miatt, beleértve a központi szerződő fél működési és/vagy pénzügyi kockázatok kezelésére való képességét, és az elszámolt ügyletek vagy a klíringtagok számának csökkenése veszélyezteti a központi szerződő fél életképességét;
- d) a likviditásszolgáltatók bizonyítottan csökkenteni kívánják a központi szerződő fél likvid forrásait, ami veszélyeztetné a központi szerződő fél működőképességét; és
- e) a központi szerződő fél nem képes időben kezelni a jelentős működési korlátokat, ideértve azt az esetet is, amikor az üzletmenet-folytonossági tervek nem bizonyulnak megfelelőnek a központi szerződő fél műveleteinek helyreállításához.

A résztvevőkkel szembeni kötelezettségeinek teljesítésével összefüggésben – többek között a biztosítékok lehívásakor, átvételekor vagy visszautalásakor – a központi szerződő fél működési korlátai fakadhatnak a rendszerek meghibásodásából, az elszámoló bankokhoz való hozzáférés megghiúsulásából vagy elvesztéséből, kibertámadásból vagy azt jelző eseményből, hogy a központi szerződő fél nem rendelkezik elegendő vagy kellően tapasztalt operatív személyzettel, illetve olyan esemény is kockázatot jelenthet a pénzügyi stabilitásra nézve, amely kedvezőtlenül befolyásolhatja a központi szerződő fél kritikus funkcióinak további ellátásához szükséges működési kapacitását.

7. iránymutatás: A működési engedély fenntartásához szükséges egyéb követelmények meghatározása – a központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet 22. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerinti meghatározás

7. iránymutatás

Annak meghatározásakor, hogy egy jogsértés vagy valószínűsíthető jogsértés indokolná-e a központi szerződő fél engedélyének az EMIR 20. cikke szerinti visszavonását, az érintett hatóságoknak mérlegelniük kell annak valószínűségét, hogy a központi szerződő fél a

helyreállítási eszközök alkalmazását követően is működő vállalkozás marad-e, és értékelniük kell azt, hogy a központi szerződő fél a helyreállítást követően meg tud-e felelni a működési engedély fenntartásához szükséges követelményeknek, valamint azt, hogy a központi szerződő fél megbízhatósága és klíringszolgáltatások nyújtására való képessége jelentős akadályokba ütközött-e.

Az érintett hatóságoknak ezt az értékelést többek között az alábbi objektív tényezőkre kell alapozniuk:

- a) a központi szerződő fél képes-e továbbra oly módon nyújtani klíringszolgáltatásokat, amely nem jelent jelentős kockázatot a pénzügyi rendszerre nézve, és ennek során többek között értékeli-e a klíringben részt vevő partnerek összetétele miatti összefonódást;
- b) a központi szerződő fél képes-e részleges vagy mindenre kiterjedő változtatásokat eszközölni annak biztosítása érdekében, hogy a továbbiakban ne sértse meg a jogsértéshez vezető követelményt, vagy elkerülje egy valószínű jogsértés bekövetkezését, például a saját kockázatkezelési keretének vagy szabálykönyvének olyan jelentős hiányosságait, amelyek a helyreállítási terv végrehajtásához vezettek;
- c) a belső kontrollok és az irányítási rendszer más kulcsfontosságú területeinek lényeges hiányosságai kedvezőtlenül befolyásolnák-e a központi szerződő fél azon képességét, hogy megfelelő, átlátható és hatékony módon működjön.

A pénzügyi forrásokhoz, a likviditási megállapodásokhoz és a működési kapacitáshoz kapcsolódó előretekintő tényezőkkel együtt kell értékelni, hogy a központi szerződő fél továbbra is teljesíti-e a folyamatos engedélyezés követelményeit.

Ami a 7. iránymutatás a) pontját illeti, a központi szerződő fél klíringben részt vevő partnereinek a klíringtagok és az ügyfeleinek összetétele miatti jelentős összefonódása a klíringtagok vagy ügyfélklíring-számlák számával, a klíringtagok kitétségének szintjével, az alapletéttel vagy a garanciaalaphoz való hozzájárulásokkal mérhető.

Ami a 7. iránymutatás b) pontját illeti, a központi szerződő fél kockázatkezelési keretrendszerének és/vagy szabálykönyvének jelentős hiányosságai vonatkozhatnak a központi szerződő fél árfolyamréseire, stressztesztjére, biztosítékaira, nemteljesítéskezelésére és/vagy üzletmenet-folytonossági politikáira és eljárásaira.

Ami a 7. iránymutatás c) pontját illeti, a belső kontrollok és a központi szerződő fél irányítási rendszerének egyéb kulcsfontosságú területein tapasztalható hiányosságokra a következők szolgáltathatnak bizonyítékot:

- a) csalás, például a központi szerződő fél személyzetének és/vagy vezetésének a pénzügyi kimutatásokban szereplő lényeges téves bemutatások;
- b) a központi szerződő fél üzleti tevékenységeinek és/vagy kockázatkezelési keretrendszernek a személyzet és/vagy a vezetés általi figyelmen kívül hagyása, ideértve a lényeges gyenge pontok, hiányosságok vagy problémák bejelentésének és kezelésének elmulasztását;
- c) a központi szerződő félnél kulcsfontosságú tisztségeket betöltő személyek szakmai alkalmassági és üzleti megbízhatósági követelményeknek való meg nem feleléséből fakadó nagyfokú hírnévromlás;
- d) az üzleti tevékenység és a működés nem átlátható módon történő folytatásából vagy a hiányos/pontatlan információk közzétételéből fakadó nagyfokú hírnévromlás.

8. iránymutatás: Az illetékes hatóság által rendelkezésre bocsátott információk

A központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet 22. cikkének (2) bekezdése szerint „Az (1) bekezdés a) pontja ii. alpontjának alkalmazásában az illetékes hatóság saját kezdeményezésére és késedelem nélkül a szanálási hatóság rendelkezésére bocsát minden olyan információt, amely arra utalhat, hogy a központi szerződő fél fizetéképtelen vagy valószínűleg fizetéképtelenné válik. Az illetékes hatóság kérésre a szanálási hatóság rendelkezésére bocsát minden egyéb olyan információt is, amely értékelésének elvégzéséhez szükséges.”

Annak érdekében, hogy a szanálási hatóságok megállapíthassák, hogy egy központi szerződő fél fizetéképtelen vagy valószínűleg fizetéképtelenné válik-e, az illetékes hatóságok minden szükséges információt kötelesek a szanálási hatóságok rendelkezésére bocsátani. E tekintetben a 8. iránymutatás egyértelművé teszi, hogy az illetékes hatóságnak milyen típusú információkat kell a szanálási hatóság rendelkezésére bocsátania.

8. iránymutatás

Annak megállapítása céljából, hogy a központi szerződő fél fizetéképtelen vagy valószínűleg fizetéképtelenné válik-e, az illetékes hatóságnak a szanálási hatóság rendelkezésére kell bocsátania az EMIR 21. cikke szerint elvégzett felülvizsgálat és értékelés eredményeit.

Az illetékes hatóságnak értesítenie kell a szanálási hatóságot az adott központi szerződő félre vonatkozó alábbi információkról, és azokat át kell adnia részére:

- a) az EMIR 21. cikke szerint elvégzett felülvizsgálat és értékelés eredményeinek összefoglalása;
- b) a központi szerződő fél kiemelt mutatóinak rendszeres felülvizsgálata és értékelése során használt mutatók teljes köre;
- c) az alkalmazott felügyeleti intézkedések és a (központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet 18. cikkének (1) bekezdése szerinti) korai beavatkozási intézkedések minden részlete, valamint a központi szerződő fél ezen intézkedéseknek való megfelelésének ismertetése; továbbá
- d) adott esetben a központi szerződő fél által alkalmazott helyreállítási alternatívák részletei.

Ezen túlmenően a fenti 3–7. iránymutatásban felsorolt objektív tényezők meglétének azonosításakor, a szanálási hatóság – annak megállapítása céljából, hogy a központi szerződő fél fizetéképtelen vagy valószínűleg fizetéképtelenné válik-e – felkérheti az illetékes hatóságot annak kifejtésére, hogy ezek a körülmények tükröződnek-e a központi szerződő fél felülvizsgálata és értékelése során, és ha igen, hogyan.

9. iránymutatás: A szanálási hatóság által rendelkezésre bocsátott információk

A 9. iránymutatás egyértelművé teszi, hogy a szanálási hatóságok milyen típusú információkat kötelesek az illetékes hatóságok rendelkezésére bocsátani annak időben történő megállapítása érdekében, hogy egy központi szerződő fél fizetéképtelen vagy valószínűleg fizetéképtelenné válik-e.

9. iránymutatás

A szanálási hatóságnak írásban közölnie kell az illetékes hatósággal a fenti 3–7. iránymutatásban felsorolt bármely objektív tényező azonosítására vonatkozó megállapításait és indokolását.